

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 27.5.2011
COM(2011) 299 konč.

2011/0132 (NLE)

Predlog

DIREKTIVA SVETA

**o spremembi Direktive Sveta 1999/31/EC v zvezi s posebnimi merili za skladiščenje
kovinskega živega srebra, ki se šteje za odpadek**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Člen 2 Uredbe (ES) št. 1102/2008¹ določa, da se kovinsko živo srebro iz štirih glavnih virov šteje za odpadke in se odstrani na način, ki ne predstavlja nevarnosti za zdravje ljudi in okolje. V skladu s členom 3 se lahko kovinsko (tekoče) živo srebro z odstopanjem od člena 5(3)(a) Direktive 1999/31/ES² začasno ali trajno skladišči v prilagojenih rudnikih soli ali v globokih podzemnih formacijah iz trdnih kamnin ali začasno v za to namenjenih nadzemnih objektih. Člen 4(3) določa, da se zahteve za objekte za skladiščenje in merila za sprejem sprejmejo v skladu s postopkom v odboru iz člena 16 Direktive 1999/31/ES, in sicer v obliki sprememb prilog I, II in III k navedeni direktivi.

Obveznost skladiščenja (in prepoved izvoza v skladu s členom 1 Uredbe) je začela veljati 15. marca 2011.

Za pripravo primerne predloga o merilih za skladiščenje je Komisija (GD za okolje) naročila študijo o zahtevah glede objektov in meril sprejemljivosti za odlaganje kovinskega živega srebra (Requirements for facilities and acceptance criteria for the disposal of metallic mercury), ki jo je izvedel BiPRO GmbH. Končno poročilo je bilo na voljo aprila 2010³.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI

V skladu z ugotovitvami navedene študije in na podlagi drugih virov je Komisija oblikovala delovni dokument s prvim predhodnim osnutkom meril, ki jih je junija 2010 predložila strokovnjakom držav članic; ti so lahko pripombe podali do 3. septembra 2010.

Med posvetovanjem je postalo jasno, da je za trajno skladiščenje potrebna dodatna ocena o dolgoročnem obnašanju kovinskega živega srebra pri podzemnem skladiščenju za določitev zanesljivih in na znanju temelječih zahtev glede trajnega skladiščenja.

Vendar je Komisija v tesnem sodelovanju s strokovnjaki držav članic nadaljevala s pripravo meril za začasno skladiščenje kovinskega živega srebra. Merila za trajno skladiščenje bodo znova pregledana takoj, ko se bo izboljšala podatkovna osnova, ob upoštevanju informacij držav članic, ki bodo lahko razvile zmogljivosti in v katerih trenutno potekajo postopki za nacionalne ocene okoljske varnosti.

Na podlagi pripomb, prejetih v prvem krogu posvetovanj, je 6. oktobra 2010 na neformalnem sestanku s strokovnjaki na področju odpadkov in živega srebra potekala razprava o revidiranem delovnem dokumentu.

Dokument, v katerem so bile upoštevane dodatne pripombe in spremembe, je bil predložen v razpravo (brez glasovanja) odboru za prilagajanje znanstvenemu in tehničnemu napredku,

¹ Uredba (ES) št. 1102/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prepovedi izvoza kovinskega živega srebra in nekaterih spojin in zmesi živega srebra ter varnem skladiščenju kovinskega živega srebra (Besedilo velja za EGP), UL L 304, 14.11.2008, str. 75.

² Direktiva Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih, UL L 182, 16.7.1999, str. 1.

³ Študijo si lahko ogledate na <http://ec.europa.eu/environment/chemicals/mercury/>.

ustanovljenemu v skladu z Direktivo 1999/31/ES z dne 10. decembra 2010 o odlaganju odpadkov na odlagališčih. Ob upoštevanju preužitvenega pridržka ene države članice in pripomb dveh drugih držav, ki bodo vključene v spremenjeno različico, je bil dokument za vse prisotne sprejemljiv.

Komisija je na podlagi vsebine delovnega dokumenta ob upoštevanju navedenih sprememb oblikovala zakonodajni dokument, osnutek Direktive Komisije o spremembi Direktive Sveta 1999/31/ES v zvezi s posebnimi merili za skladiščenje kovinskega živega srebra, ki se šteje za odpadke. Osnutek direktive je bil 11. februarja 2011 predložen v glasovanje s pisnim postopkom (preimenovanemu) odboru za prilagajanje znanstvenemu in tehničnemu napredku ter izvajanje direktiv o odpadkih, ustanovljenemu v členu 39 Direktive 2008/98/ES. Osnutek je vseboval sklic na korelacijske tabele, ki jih pripravijo države članice. Ker osnovni akt (Direktiva o odlagališčih) takšnega sklica ne vsebuje, se ni zdelo primerno, da se ga vključi v akt o spremembi. Zato je bil za revidirano različico osnutka 7. marca 2011 ponovno začet pisni postopek.

Do konca 30-dnevnega obdobja za glasovanje (5. april 2011) ni bila dosežena kvalificirana večina (241 glasov za, 75 proti, 29 vzdržanih).

V skladu s členom 5a(4) Sklepa Sveta 1999/468/ES o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil je bil predlog v zvezi s potrebnimi ukrepi predložen Svetu.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

V skladu s predlogom se vsaki od prilog I, II in III k Direktivi o odlagališčih doda oddelek s posebnimi zahtevami za skladiščenje kovinskega živega srebra. Struktura direktive in priloge bodo ostale nespremenjene.

Predlog

DIREKTIVA SVETA

o spremembi Direktive Sveta 1999/31/EC v zvezi s posebnimi merili za skladiščenje kovinskega živega srebra, ki se šteje za odpadek

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 191 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

po posebnem zakonodajnem postopku,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (ES) št. 1102/2008 določa, da se z odstopanjem od člena 5(3)(a) Direktive Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih⁴ kovinsko živo srebro, ki se šteje za odpadek, lahko v ustreznem zaprtem sistemu začasno skladišči dlje kakor eno leto ali trajno skladišči na določenih vrstah odlagališč.
- (2) Skladiščenje kovinskega živega srebra, ki se šteje za odpadek, že ureja zakonodaja Unije o ravnanju z odpadki.
- (3) Za skladiščenje kovinskega živega srebra, ki se šteje za odpadek, do največ enega leta morajo biti izpolnjene zahteve za dovoljenje iz člena 23 Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv⁵.
- (4) Določbe Direktive 1999/31/ES in Odločbe Sveta 2003/33/ES z dne 19. decembra 2002 o določitvi meril in postopkov za sprejemanje odpadkov na odlagališčih na podlagi člena 16 in Priloge II k Direktivi 1999/31/ES⁶ se uporabljajo za objekte za skladiščenje kovinskega živega srebra za dlje kakor eno leto v skladu s členom 3(1) Uredbe (ES) št. 1102/2008.
- (5) To zlasti pomeni, da morajo vsi objekti za skladiščenje kovinskega živega srebra za dlje kakor eno leto imeti dovoljenje v skladu s členi 7, 8 in 9 Direktive 1999/31/ES in izpolnjevati zahteve glede nadzora in spremljanja iz člena 12 navedene direktive, v

⁴ UL L 182, 16.7.1999, str. 1.

⁵ UL L 312, 22.11.2008, str. 3.

⁶ UL L 11, 16.1.2003, str. 27.

primeru podzemnega skladiščenja pa tudi zahteve glede ocene varnosti v skladu z Dodatkom A Odločbe 2003/33/ES.

- (6) Poleg tega morajo ti objekti izpolnjevati splošne določbe o vodenju evidenc iz Direktive 2008/98/ES.
- (7) Za objekte za začasno nadzemno skladiščenje v skladu s členom 3(2) Uredbe (ES) št. 1102/2008 se poleg tega uporabljajo določbe Direktive Sveta 96/82/ES z dne 9. decembra 1996 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi⁷.
- (8) Vendar te določbe ne zajemajo v celoti posebnih značilnosti kovinskega živega srebra, zato so potrebne dodatne zahteve.
- (9) Te dodatne zahteve morajo upoštevati raziskovalne dejavnosti o možnostih varnega odstranjevanja, vključno s strjevanjem kovinskega živega srebra. Pri razvoju okolju prijaznih možnosti za strjevanje je bil dosežen napredek, vendar je še prezgodaj, da bi odločali o njihovi izvedljivosti v velikem obsegu.
- (10) Za določitev zanesljivih in na znanju temelječih zahtev glede trajnega skladiščenja so potrebne dodatne ocene o dolgoročnem obnašanju kovinskega živega srebra pri podzemnem skladiščenju. Zahteve iz te direktive morajo biti zato omejene na začasno skladiščenje in se šteje, da so ustrezne in predstavljajo najboljše razpoložljive tehnologije za varno skladiščenje kovinskega živega srebra za časovno obdobje do pet let.
- (11) Direktivo 1999/31/ES je zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Priloge I, II in III k Direktivi 1999/31/ES se spremenijo, kakor je določeno v Prilogi k tej direktivi.

Člen 2

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 15. marca 2012. Komisiji takoj sporočijo besedilo navedenih predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo glavnih določb nacionalne zakonodaje, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

⁷ UL L 10, 14.1.1997, str. 13.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

PRILOGA

Priloge I, II in III k Direktivi 1999/31/ES se spremenijo:

(1) Prilogi I se doda naslednji oddelek:

„8. Začasno skladiščenje kovinskega živega srebra

Za namene začasnega skladiščenja kovinskega živega srebra za dlje kakor eno leto se uporabljajo naslednje zahteve:

- kovinsko živo srebro se skladišči ločeno od drugih odpadkov;
- posode se skladiščijo v zbiralnih bazenih s primerno prostornino za zadrževanje količine skladiščenega živega srebra, ki so ustrezno premazani na način, da nimajo razpok in špranj ter so neprepustni za kovinsko živo srebro;
- skladiščni prostor ima primerne umetne ali naravne pregrade za varovanje okolja pred emisijami živega srebra in primerno prostornino za zadrževanje skupne količine skladiščenega živega srebra;
- tla skladiščnega prostora so prekrita s tesnilnimi masami, odpornimi na živo srebro. Zagotovljen je naklon z zbiralnikom;
- skladiščni prostor je opremljen s protipožarnim sistemom;
- skladišče je urejeno na način, ki omogoča enostaven dostop do vseh posod.“

(2) Prilogi II se doda naslednji oddelek:

„6. Posebne zahteve za kovinsko živo srebro

Za namene začasnega skladiščenja kovinskega živega srebra za dlje kakor eno leto se uporabljajo naslednje zahteve:

A. Sestava živega srebra

Kovinsko živo srebro ustreza naslednjim zahtevam:

- vsebnost živega srebra presega 99,9 mas %;
- ni nečistoč, ki bi lahko povzročile korozijo ogljika ali nerjavečega jekla (npr. raztopine dušikove kisline, raztopine natrijevih soli).

B. Zadrževanje

Posode za skladiščenje kovinskega živega srebra so odporne na korozijo in udarce. Zvarjenim posodam se je treba izogniti. Posode ustrezajo zlasti naslednjim zahtevam:

- material posode: ogljikovo jeklo (najmanj ASTM A36) ali nerjaveče jeklo (AISI 304, 316L);
- posode ne prepuščajo plina in tekočine;

- zunanji del posode je odporen na skladiščne pogoje;
- model posode je uspešno prestal preskus s padcem in preskuse tesnosti, ki so opisani v poglavjih 6.1.5.3 in 6.1.5.4 Priporočil Združenih narodov o prevozu nevarnega blaga: Priročnik preskusov in meril.

Največji delež polnitve posode je 80 % prostornine, s čimer se zagotovi, da je na voljo zadosten prazen prostor in ne pride niti do puščanja niti do trajne deformacije posode, ki se lahko pojavita kot posledica raztezanja tekočine zaradi visoke temperature.

C. *Postopki za prevzem*

Sprejemljive so samo posode s potrdilom o ustreznosti glede na zahteve, ki so navedene v tem oddelku.

Postopki za prevzem ustrezajo naslednjim zahtevam:

- potrjeno je samo kovinsko živo srebro, ki ustreza minimalnim merilom za potrditev, navedenim zgoraj;
- pred skladiščenjem se posode vizualno pregleda. Poškodovane, puščajoče ali korozivne posode niso potrjene;
- posode imajo trajno vrezano oznako, ki obsega njihovo evidenčno številko, material izdelave, maso prazne posode, referenco proizvajalca in datum izdelave;
- na posode je trajno pritrjena ploščica z evidenčno številko potrdila.

D. *Potrdilo*

Potrdilo iz pododdelka C vsebuje:

- naziv in naslov proizvajalca odpadkov;
- naziv in naslov odgovornega za polnitev;
- kraj in datum polnitve;
- količino živega srebra;
- čistost živega srebra in po potrebi opis nečistoč, vključno z razčlenjenim poročilom;
- potrditev, da se posode uporabljajo izključno za prevoz/skladiščenje živega srebra;
- evidenčne številke posod;
- morebitne posebne pripombe.

Potrdila izda proizvajalec odpadkov ali, v njegovi odsotnosti, oseba, ki je odgovorna za ravnanje z njimi.“

(3) Prilogi III se doda naslednji oddelek:

„6. Posebne zahteve za kovinsko živo srebro

Za namene začasnega skladiščenja kovinskega živega srebra za dlje kakor eno leto se uporabljajo naslednje zahteve:

A. Zahteve glede spremljanja, nadzora in izrednih dogodkov

V skladiščni prostor se namesti nadzorni sistem za neprekinjeno spremljanje emisij živosrebrne pare z občutljivostjo najmanj 0,02 mg živega srebra/m³. Senzorji so nameščeni pri tleh in pri stropu. Nadzorni sistem vključuje sistem za vizualni in akustični alarm. Vzdrževalna dela na sistemu se opravljajo letno.

Skladiščni prostor in posode pooblaščen oseba vizualno pregleda vsaj enkrat mesečno. Ob zaznavi uhajanja upravljavec nemudoma sprejme vse potrebne ukrepe za preprečitev morebitnih emisij živega srebra v okolje in ponovno vzpostavitev varnosti skladišča živega srebra. Vsako uhajanje se obravnava kot povzročitev pomembnih škodljivih vplivov na okolje iz člena 12(b).

Načrti ukrepov za primer izrednega dogodka in zadostna ustrezna zaščitna oprema za ravnanje s kovinskim živim srebrom so dostopni na kraju samem.

B. Vodenje evidenc

Vsi dokumenti, ki vsebujejo podatke iz oddelka 6 Priloge II in točke A tega oddelka, vključno s potrdilom, ki je priloženo posodi, kot tudi evidenco o zmanjševanju zalog in odpremah kovinskega živega srebra po njegovem začasnem skladiščenju ter namembnem kraju in načrtovani obdelavi, se hranijo najmanj tri leta po koncu skladiščenja.“